

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

Komisji Spraw Zagranicznych **oraz** **Komisji Obrony Narodowej**

Nr posiedzenia: 62

Nr posiedzenia: 39

Data posiedzenia: 20 kwietnia 2009 r.

Posiedzeniu przewodniczył: senator Leon Kieres – przewodniczący komisji Spraw Zagranicznych.

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Obrony Narodowej na temat 10-lecia członkostwa Polski w NATO.
 2. Informacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Obrony Narodowej na temat jubileuszowego szczytu NATO w Strasburgu i Kehl w dniach 3–4 kwietnia 2009 r.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie Komisji Spraw Zagranicznych: Dorota Arciszewska-Mielewczyk, Grzegorz Czelej, Maciej Grubski, Witold Idczak, Paweł Klimowicz, Janusz Rachoń, Marek Rocki,
 - senatorowie członkowie Komisji Obrony Narodowej: Stanisław Zajac, Henryk Górski, Maciej Grubski, Piotr Kaleta, Maciej Klima, Michał Okła,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
 - sekretarz stanu Jan Borkowski,
 - dyrektor Departamentu Polityki Bezpieczeństwa Adam Kobieracki,
 - Ministerstwo Obrony Narodowej:
 - podsekretarz stanu Stanisław J. Komorowski,
 - dyrektor Departamentu Polityki Bezpieczeństwa Międzynarodowego Marian Kaźmierski,
 - radca generalny w pionie podsekretarza stanu Paweł Pietrzak,
 - szef oddziału w Departamencie Polityki Bezpieczeństwa Międzynarodowego Ziemowit Waligóra,
 - szef wydziału w Departamencie Polityki Bezpieczeństwa Międzynarodowego Marcin Kawałowski,
 - gen. bryg. Andrzej Duks,
 - szef Sekretariatu Podsekretarza Stanu płk Tomasz Kalina,
 - Biuro Bezpieczeństwa Narodowego:
 - funkcjonariusz Tomasz Kijewski.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Sekretarz stanu Jan Borkowski w swoim wystąpieniu podkreślił fakt, że Sojusz Północnoatlantycki pozostaje jednym z filarów, na których Polska opiera swoje bezpieczeństwo. Decydują o tym zarówno gwarancje bezpieczeństwa udzielane przez Sojusz, jak i jego wymiar transatlantycki. Z tego względu utrzymanie zapisanej w art. 5 traktatu waszyngtońskiego zasady kolektywnej obrony terytorialnej sojuszników przed inwazją z zewnątrz należy postrzegać jako sprawę najwyższej wagi. Równocześnie zmiany, jakie zaszły od końca lat dziewięćdziesiątych, sprawiły, że obecnie Sojusz stał się organizmem polityczno-wojskowym oraz instrumentem stabilizacyjnym na skalę globalną. Oznacza to dla Polski szczególne wyzwania, bowiem nie możemy i nie chcemy być tylko biorcą

bezpieczeństwa; staramy się być także dawcą tego bezpieczeństwa. Wyrazem tego przekonania jest udział Polski w misji w Afganistanie.

Sekretarz stanu przedstawił pokrótce najważniejsze priorytety warunkujące polską aktywność na forum Sojuszu. Polska zdecydowanie popiera kontynuowanie przez NATO polityki otwartych drzwi, szczególnie w odniesieniu do Ukrainy i Gruzji. Ponadto stara się odgrywać kluczową rolę w kształtowaniu stosunków NATO – Rosja. Polska opowiada się również za rozwojem szeroko rozumianego partnerstwa, postrzegając je przez pryzmat rozszerzenia Sojuszu jako przygotowanie krajów do członkostwa, jak też poszerzenia bezpieczeństwa Sojuszu i jego znaczenia poprzez udział partnerów w operacjach. Ogromnym sukcesem Polski było też wprowadzenie na stałe problematyki bezpieczeństwa energetycznego do agendy NATO.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Stanisław J. Komorowski poinformował na wstępie o ścisłej współpracy i pełnej koordynacji działań pomiędzy MON i MSZ w zakresie aktywności polskiej na forum Sojuszu Północnoatlantyckiego. Ponadto podkreślił znaczenie uaktualnienia planu wzmocnienia Sojuszu, szczególnie w kontekście sił mogących stacjonować na terenie Polski oraz modernizacji lotnisk, baz morskich. Poinformował również o stałej modernizacji Polskich Sił Zbrojnych nie tylko w ramach indywidualnych, ale również poprzez uczestnictwo w programach grupowych, dotyczących np. systemu wczesnego ostrzegania AWACS. Zaakcentował również fakt stałego polskiego uczestnictwa w systemie ochrony powietrznej krajów bałtyckich oraz udział okrętów polskich w działaniach antyterrorystycznych na Morzu Śródziemnym. Odniósł również kwestię polskich projektów wspólnych ćwiczeń z Ukrainą i Gruzją oraz umieszczenia w tych krajach oficerów łącznikowych.

Ad. 2 Podsekretarz stanu Stanisław J. Komorowski przedstawił najważniejsze osiągnięcia ze szczytu w Strasburgu i Kehl w dniach 3–4 kwietnia 2009 roku, przypominając jednocześnie o jego uroczystym charakterze, związanym z 60. rocznicą istnienia Sojuszu oraz 10. rocznicą pierwszego rozszerzenia Paktu o kraje byłego bloku wschodniego. Podczas szczytu zainicjowana została debata nad Nową Koncepcją Strategiczną Sojuszu. Ponadto Francja ogłosiła oficjalnie swój powrót do struktur militarnych i dowódczych Paktu.

Niezwykle istotne było również, głównie dzięki polskiej aktywności, wprowadzenie do agendy szczytu kwestii bezpieczeństwa energetycznego. W przyjętej Deklaracji ws. Afganistanu sojusznicy potwierdzili priorytetowy charakter długoterminowego zaangażowania w tym kraju. Uzgodniono również zwiększenie zaangażowania w szkolenie Afgańskich Sił Bezpieczeństwa (armii i policji) oraz intensyfikację współpracy z Pakistanem w celu zwiększenia kontroli strefy przygranicznej. Szczyt ponadto podjął decyzję o intensyfikacji działań nad Centrum Sił Specjalnych oraz o odłożeniu debaty w sprawie tarczy antyrakietowej do czasu przyszłorocznego Szczytu w Lizbonie.

Sekretarz stanu w MSZ poinformował, że decyzje, które zapadły na szczycie w odniesieniu do stosunków NATO – Rosja, nie zakładają powrotu do statusu *business as usual*. Odnotowując szczególną rolę współpracy z Moskwą, sojusznicy zaznaczyli konieczność oparcia jej na wspólnych wartościach i zasadach oraz wypełnieniu wzajemnych zobowiązań, a przede wszystkim konieczności odzyskania wiarygodności na forum międzynarodowym.

W dyskusji udział wzięli senatorowie: Janusz Rachoń, Maciej Grubski, Witold Idczak oraz Stanisław Zajac. Dotyczyła ona min. zaangażowania Sojuszu w walkę z piractwem u wybrzeży Somalii, ochrony cyberprzestrzeni, rewizji stanu gotowości obronnej i doktryny jednostek OTK, realizacji zobowiązań Polski związanych ze zwiększeniem kontyngentu polskiego w Afganistanie oraz rozbieżności stanowisk członków Sojuszu w odniesieniu do polityki otwartych drzwi i partnerstwa.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.